

BURGEMEESTER

Aan de gemeenteraad van Sittard-Geleen

Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Behandeld door
Telefoon
Onderwerp

Tijdelijke crisisnoodopvang locatie Zürichstraat Sittard

Sittard-Geleen, 10 mei 2023

Geachte raadsleden,

Ik vind het belangrijk u te laten weten dat aan de rand van Bedrijvenstad Fortuna in Sittard vanaf 12 juni tijdelijk asielzoekers worden opgevangen. Op het terrein naast de brandweerkazerne aan de Zürichstraat wordt voor maximaal één jaar een tijdelijke crisisnoodopvang geopend. Deze crisisnoodopvang biedt opvang voor maximaal 300 asielzoekers. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Ik begrijp dat dit mogelijk vragen en zorgen oproept. In deze brief leg ik de achtergrond voor dit besluit toe. Mogelijk beantwoord ik hiermee (een deel) van uw vragen. Ook licht ik dit besluit tijdens een informatiebijeenkomst voor de raad op 17 mei nader toe.

Wat is de aanleiding voor dit besluit?

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft niet genoeg opvangplekken voor alle asielzoekers die naar Nederland komen. Dit heeft te maken met het groeiend aantal mensen dat in Nederland asiel aanvraagt. Daarnaast gaat een aantal bestaande (crisis)noodopvanglocaties op korte termijn dicht. Dit heeft te maken met het aflopen van vergunningen of vooraf gestelde termijnen aan de opvang. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid vraagt daarom dringend aan alle veiligheidsregio's om noodopvang voor asielzoekers mogelijk te maken.

Ook onze veiligheidsregio Zuid-Limburg roept gemeenten op crisisnoodopvang mogelijk te maken. Naar aanleiding van een concreet verzoek van de Veiligheidsregio heb ik besloten om gehoor te geven aan de dringende oproep noodopvang voor asielzoekers mogelijk te maken in onze gemeente. We nemen hiermee onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en ondersteunen als gemeente Sittard-Geleen de brede opgave voor tijdelijke, menselijke opvang van vluchtelingen.

Ik heb dit besluit genomen met inachtneming van de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit artikel 5 Wet Veiligheidsregio's en artikel 172 Gemeentewet. Het gaat dan om de handhaving van de openbare orde en veiligheid (en voorkomen dat mensen op straat staan). En om onze algemene zorgplicht voor alle mensen in onze gemeente.

Ook de gemeenten Beek, Stein, Heerlen, Maastricht, Landgraaf, Echt-Susteren en Horst aan de Maas nemen op verzoek van de veiligheidsregio's een deel van deze verantwoordelijkheid op zich.

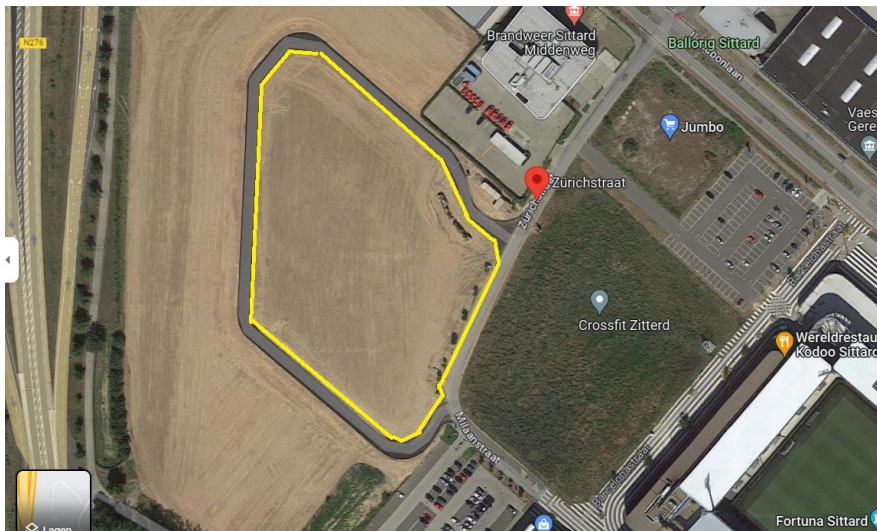
Wat is een crisisnoodopvang?

Een crisisnoodopvang (CNO) is een tijdelijke opvanglocatie. Het is een soort 'wachtkamer' van een asielzoekerscentrum. In een CNO worden mensen voor korte tijd opgevangen. Het gaat dan om asielzoekers die wachten op de asielprocedure. Een crisisnoodopvang is iets anders dan een noodopvang. Daar worden asielzoekers voor een half jaar tot drie jaar opgevangen. Dat is in onze gemeente dus niet aan de orde. Het gaat hier nadrukkelijk om tijdelijke crisisnoodopvang voor maximaal één jaar.

Locatie

De CNO wordt gerealiseerd aan de Zürichstraat in Sittard (de percelen kadastraal bekend als: M 827 en M 824). De locatie is op onderstaande foto geel omrand.

De CNO opent op 12 juni. De voorbereidende werkzaamheden op het terrein starten op 12 mei. De bouw start op 22 mei.

Belangrijk om te weten

De CNO aan de Zürichstraat in Sittard is tijdelijk, voor maximaal één jaar. De opvang is voor maximaal 300 asielzoekers. Deze komen uit het aanmeldcentrum van het COA in Ter Apel. We weten niet hoe de groep asielzoekers eruit ziet. Dit kunnen alleenreizenden zijn, maar ook gezinnen met kinderen. De CNO is niet voor Oekraïense ontheemden. Deze worden op andere plekken in de gemeente gehuisvest.

De bewoners van de CNO worden opgevangen in tijdelijke units voor vier tot zes personen. Op het terrein komen algemene voorzieningen voor gemeenschappelijk gebruik. Denk aan een eetzaal, sanitaire voorzieningen, onderwijs en dagbesteding.

Veiligheid staat voorop. Voor iedereen. Voor inwoners, ondernemers en bezoekers van onze gemeente. En voor bewoners, medewerkers en vrijwilligers van de CNO. Wij nemen hiervoor verschillende maatregelen. De belangrijkste leest u hieronder:

- De veiligheidsregio organiseert samen met een professioneel bedrijf het beheer en toezicht op en rondom de opvanglocatie.
- Er komen hekken rondom het terrein, met één centrale in- en uitgang met registratie.
- Op het terrein is 24 uur per dag toezicht en camerabewaking.
- De bewoners van de CNO moeten na 22.00 uur binnen de CNO aanwezig zijn.
- Er gelden huis- en gedragsregels in de CNO. De bewoners moeten deze afspraken ondertekenen. Houden zij zich hier niet aan? Dan zijn zij niet meer welkom in de CNO en moeten zij terug naar Ter Apel.
- De gemeente heeft nauw contact met de politie. Ook is er toezicht op de brandveiligheid. Er zijn directe lijnen tussen de gemeente, politie, de brandweer, het Rode Kruis en Vluchtelingenwerk.
- Voor het melden van urgente situaties en overlast stelt het bedrijf dat het beheer en toezicht op en rondom de opvanglocatie regelt een telefoonnummer beschikbaar dat 24 uur per dag bereikbaar is.

Wat is de rol van de gemeente in deze CNO? En die van onze partners?

Als gemeente worden we in de voorbereidingen, de uitvoering en het beheer grotendeels ontzorgd door Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

De veiligheidsregio is als projectleider verantwoordelijk voor het inrichten en gereed maken van de locatie. Zij is ook verantwoordelijk voor de tijdelijke bewoners. De veiligheidsregio schakelt hiervoor als opdrachtgever een professionele, externe partner in die zorgt voor exploitatie, beheer, 24 uurtoezicht en de uitvoering (inclusief dagbesteding).

Het COA is binnen de CNO verantwoordelijk voor de inhoudelijke procedures. De veiligheidsregio en het COA stemmen hierover intensief af.

Als gemeente nemen we een aantal taken zelf op ons. Dat doen we in nauwe afstemming met Veiligheidsregio Zuid-Limburg, COA en de externe partner.

Onze taken:

- Organiseren en uitvoeren van communicatie en omgevingsmanagement.
- Gedeeltelijk faciliteren van het sociaal maatschappelijk programma:
 - o contact met huisartsenposten
 - o faciliteren in kleding en contact onderhouden met kledingbank

- faciliteren van contacten vrijwilligersinzet (de coördinatie en planning ligt bij de uitvoerende partij)
- faciliteren van contacten met onderwijs
- faciliteren van contacten met leerlingenvervoer
- Onderhouden van contacten met de politie.

Is een tijdelijke crisisnoodopvang op deze locatie toegestaan?

Een CNO op deze locatie is strijdig met het bestemmingsplan en met regelgeving op het gebied van bouw- en brandveiligheid. Vanwege de urgente situatie heeft het college een gedoogbeschikking verleend. Een gedoogbeslissing is géén besluit. Dit is enkel een toezegging van het college om vooralsnog niet tot handhaving over te gaan. Dat geldt ook voor de weigering of de intrekking van een gedoogbeslissing. Dit betekent dat een gedoogbeslissing niet kan worden aangevochten bij de bestuursrechter.

Dit betekent echter niet dat belanghebbenden geen toegang tot de bestuursrechter hebben. Zij kunnen het college vragen om handhaving. Tegen een besluit op het handhavingsverzoek kan beroep worden ingesteld bij de bestuursrechter.

In dit kader het volgende. De voorzieningenrechter van de rechtbank Overijssel op 14 april 2022 (ECLI:NL:RBOVE:2022:1040) oordeelde in een uitspraak over de opvang van Oekraïense vluchtelingen dat de opvang en huisvesting van vluchtelingen uit oorlogsgebieden in algemeen maatschappelijk opzicht van zeer groot belang is. En dat de gemeente een grote mate van beleidsvrijheid heeft bij het bepalen van de locatie.

Financiën

De kosten voor de tijdelijke crisisnoodopvang worden gedragen door het COA, via Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het uitgangspunt is dat de gemeente Sittard-Geleen hiervoor geen kosten maakt. Interne uren van de medewerkers van de gemeente worden achteraf, via de Veiligheidsregio doorberekend aan het COA.

Communicatie en omgevingsmanagement

Ik vind het belangrijk om alle betrokkenen zorgvuldig mee te nemen in de komst van de tijdelijke crisisnoodopvang. Dat doen we door middel van communicatie en omgevingsmanagement. Beiden zijn erop gericht om ondernemers en inwoners in de omgeving van de locatie zorgvuldig te informeren en draagvlak te stimuleren. Dat doen we met oog en aandacht voor de brede belangen van de omgeving. Ondernemers en inwoners in de brede omgeving van de locatie worden op 10 mei per brief geïnformeerd over de komst van de CNO. Deze neemt mogelijk al een deel van de vragen en zorgen weg die ook zij zullen hebben. Daarnaast zijn direct betrokkenen uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst op 16 mei. Onze stadsdeelmanagers onderhouden proactief, persoonlijk contact met de omgeving, om eventuele vragen en zorgen tijdig en goed weg te nemen. Daarnaast zorgen we dat de informatie op onze website steeds actueel is. Hier is onder andere een overzicht van veel gestelde vragen en antwoorden te vinden. Vanzelfsprekend houd ik u als raad ook goed op de hoogte van alle ontwikkelingen.

Tot slot

Ik realiseer me dat deze crisisnoodopvang mogelijk druk legt op onze gemeenschap. Het Rijk en de veiligheidsregio doen echter een dringend beroep op ons. Ik vind het belangrijk dat we hier als gemeente gehoor aan geven. We hechten er veel waarde aan dat er in Sittard-Geleen voldoende woonplek is voor iedereen. Voor starters of inwoners die door omstandigheden acuut een woning nodig hebben. Maar ook voor Oekraïense

ontheemden en asielzoekers. Ik vertrouw er dan ook op dat wij de mensen in de tijdelijke crisisnoodopvang in onze gemeente een veilig en rustig verblijf kunnen bieden.

Tijdens een informatiebijeenkomst voor de raad op 17 mei geeft Veiligheidsregio Zuid-Limburg een toelichting op de tijdelijke crisisnoodopvang in onze gemeente. Hierbij is ook de gemeente Landgraaf aanwezig. Zij delen graag hun ervaringen met de tijdelijke CNO op Megaland. Deze bijeenkomst start om 19.30 uur in het Fortuna Sittard Stadion.

Graag tot dan.

Met vriendelijke groet,

mr. J.Th.C.M. Verheijen